

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: D-sak

Møtesaksnr.: D 1/6/16

Møtenr.: 6/2016

Møtedato: 10. oktober 2016

Notatdato: 3. oktober 2016

Arkivsaksnr.:

Saksbehandler: Dag Roar Nielsen/Karina Kleiva

Økonomiske rammer for ILOS 2017

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok i sitt møte 21.- 22. juni fordeling av antatt statsbevilgning for 2017 og årsplan for treårsperioden 2017-19. I følge dette vedtaket vil 2017-tildelingen til HF bli på kr. 599 778 millioner kroner. Dette er en nedgang på 12,6 millioner fra 2016.

Uavklarte forhold i HF's interne fordeling

Fakultetet har ca. 3,5 millioner i ulike pottter som enda ikke er øremerket. Hvordan dette vil fordeles vil fakultetsstyret ta stilling til. Fakultetsstyret vil vedta endelig budsjett i sitt møte 28. oktober 2016.

Foreløpig bevilgning til ILOS for 2017 sammenlignet med 2016

Tabellen nedenfor viser foreløpig beregnet ramme for ILOS for 2017 sammenlignet med 2016. Merk at endelig budsjett vedtas 28. oktober i fakultetsstyret. Tabellen viser endringer fra 2016 til 2017 etter komponenter i HF's finansieringsmodell.

ILOS har en reduksjon på ca. 2,3 mill. (2,5 %) fra 2016. Hvis vi ser vi bort fra rekrutteringsstillingene der inntekter og kostnader går mot hverandre er det en nedgang på 5,2 %.

På studieplasser er det en nedgang på 8,5 %. Dette skyldes at potten til studieplasser er en del lavere enn i 2016, mens studentårsverk som er grunnlaget er omtrent det samme som i 2016.

Prognose for antall rekrutteringsstillinger ligger an til å øke med ca. 1,6 mill. Dette skyldes i hovedsak mange nye stipendiater rundt årsskiftet 2016/2017. I tabellen er det noen større avvik på enkeltlinjer mellom eksisterende og prognose nye, dette skyldes ny utregningsmåte.

Instituttet har en økning i resultatbaserte midler på ca. 59 000 kroner. Utdannings-komponenten er så og si uendret fra 2016. Forskningskomponenten øker litt pga. en liten økning av EU-midler som overstiger reduksjonen i publikasjonspoeng og NFR-midler. Se utvikling i studiepoeng og publikasjonspoeng lenger nede i dokumentet.

For øremerkede midler er det foreløpig en nedgang på ca. 438 000,- kroner fra 2016. Digital humaniora og kompensasjon for prodekan opphører, mens en ny kompensasjon for kutt i rammen kommer til. I tillegg er småforskordningen noe endret, noe som betyr en noe mindre overføring til instituttene. Merk at det som står oppført til faglige prioriteringer bare gjelder det som *ikke* gjelder rekrutteringsstillinger. Alle rekrutteringsstillinger som er tildelt gjennom faglige prioriteringer er

innbakt i prognosen for rekrutteringsstillinger.

Enhet:	ILOS	2016	2017	Endring	Endring %
Basis					
Forskningsbasert utdanning					
	Studieplasser høyere grad	17 204 417	15 609 226	-1 595 191	-9,3 %
	Studieplasser lavere grad	25 210 818	23 208 876	-2 001 942	-7,9 %
	Sum studieplasser	42 415 236	38 818 102	-3 597 134	-8,5 %
Resultater					
Forskningsbasert utdanning					
	Studiepoeng kat D	7 310 525	6 692 318	-618 207	-8,5 %
	Studiepoeng kat E	190 038	163 356	-26 682	-14,0 %
	Studiepoeng kat F	14 866 528	15 453 523	586 995	3,9 %
	Sum studiepoeng	22 367 091	22 309 197	-57 894	-0,3 %
	Utvekslingsstudenter	439 757	472 739	32 982	7,5 %
	Sum utdanning	22 806 848	22 781 936	-24 912	-0,1 %
Forskning og forskerutdanning					
	Avlagte Dr.grader	1 120 000	1 133 333	13 333	1,2 %
	NFR-midler	691 629	651 044	-40 585	-5,9 %
	EU-midler	1 084 416	1 432 570	348 154	32,1 %
	Publikasjonspoeng	3 523 584	3 286 848	-236 736	-6,7 %
	Sum forskning	6 419 629	6 503 795	84 166	1,3 %
	Sum resultatdel	29 226 477	29 285 731	59 254	0,2 %
Øremerket/satsinger					
	UiO-satsinger	0	0	0	0,0 %
	HF-satsinger	5 054 956	4 302 611	-752 345	-14,9 %
	Faglige prioriteringer	408 149	722 162	314 013	76,9 %
	Internhusleie	0	0	0	0,0 %
	Fellestiltak, annet	0	0	0	0,0 %
	Sum	5 463 105	5 024 773	-438 332	-8,0 %
TOTALT uten rekr.stillinger		77 104 817	73 128 605	-3 976 212	-5,2 %
					0,0 %
Rekrutteringsstillinger					
	Stipendiater - eksisterende	6 795 490	4 617 732	-2 177 758	
	Stipendiater - prognose nye	4 746 667	9 136 160	4 389 493	
	Postdoc - eksisterende	3 528 298	2 236 173	-1 292 125	
	Postdoc - prognose nye	-72 754	648 662	721 416	
	Sum rekrutteringsstillinger	14 997 701	16 638 728	1 641 027	10,9 %
TOTALT		92 102 518	89 767 333	-2 335 185	-2,5 %

Instituttets satsinger og prioriteringer i 2017

Instituttet skal i 2017 fortsette arbeidet med å forbedre studiene og øke andelen eksterntfinansiering. Fra 1. januar 2017 vil instituttet få på plass et nytt lederteam og et nytt styre, men instituttet kommer til å fortsette det langsiktige arbeidet innen disse områdene.

I lederteamet ser at vi det er behov for å skjerpe arbeidet med å forbedre studiene enda mer. På bachelornivå tror vi at dette vil innebære en enda større konsentrering av studiene og mer fokus på studenter som kommer rett fra videregående; undersøkelser viser at disse yngste studentene våre fullfører i størst grad. (Fakultetet planlegger i sin årsplan å fortsette arbeidet med å få yngre studenter inn på våre studieprogram.) Disse studentene er samtidig interesserte i forutsigbare og faste studieløp, og vi tror at vi bør jobbe mot fastere løp på lavere grad. Instituttet vil samtidig se på studieplasser og fordelingen av disse: vi må se på om vi bruker våre ressurser riktig. Det blir mer og mer viktig for oss å få studenter til å fullføre hele grader, så derfor er dette noe vi må se nøye på.

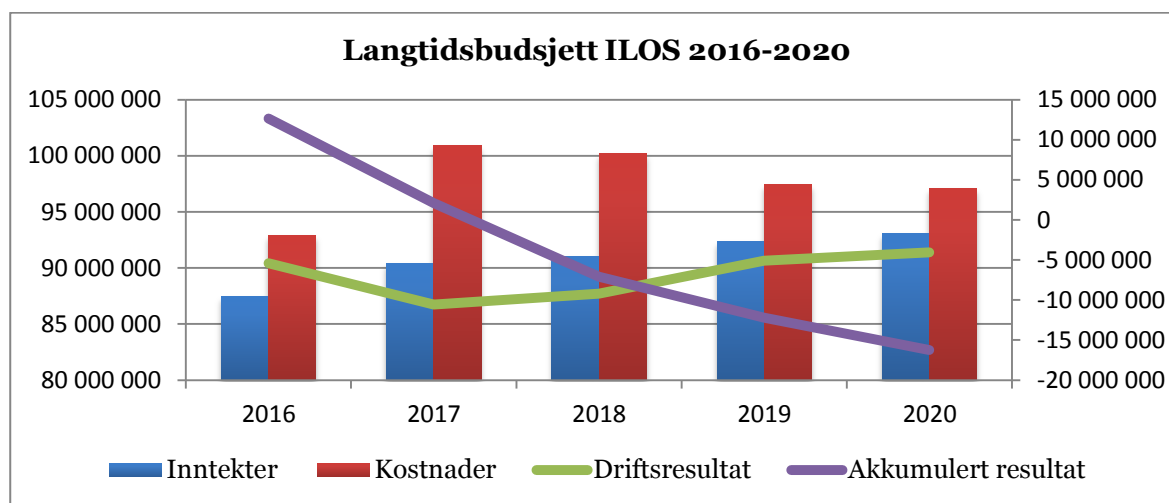
Når det gjelder eksternfinansiering vil vi fortsatt jobbe med å få frem de beste søknadene. Hva gjør at vi ikke lykkes og hvordan bør vi legge opp arbeidet med søknader om eksternfinansiering? I hvilken grad utnytter vi de mulighetene vi har, og bør vi i større grad se på mulighetene for andre kilder enn i dag?

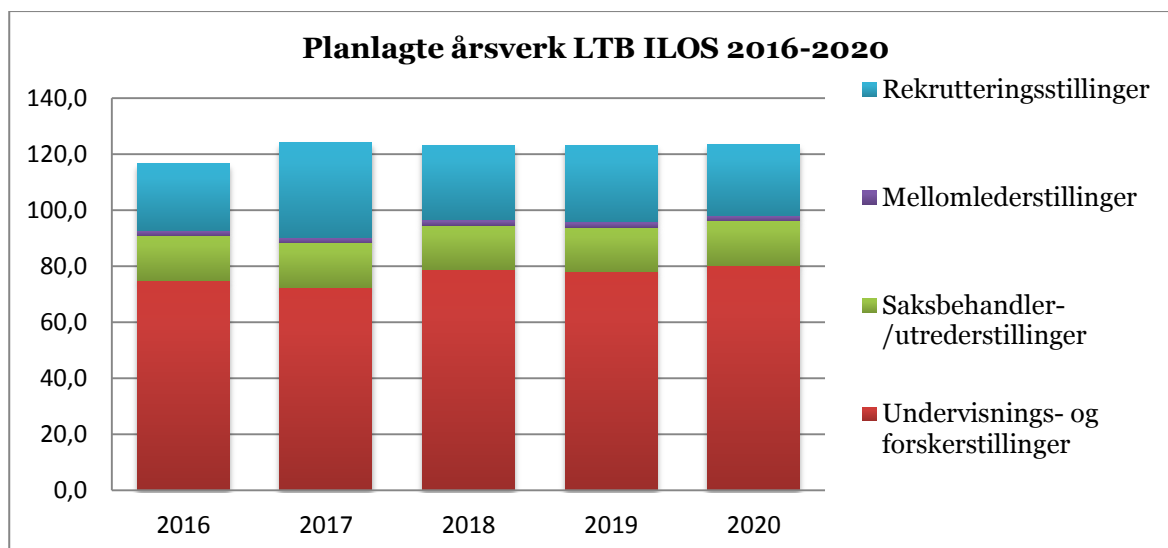
Langtidsbudsjett ILOS med nye rammer

Instituttets langtidsbudsjett per 23. september 2016 med tilhørende planlagte årsverk så ut som i tabellene under.

Det forventede akkumulerte overskuddet i 2016 på ca. 12,6 mill. synker gradvis mot et akkumulert underskudd på ca. 16,3 mill. i 2020. Dette er en dramatisk endring fra 2. tertial da det var et akkumulert underskudd i 2020 på 7,4 mill. Endringen skyldes kuttet i de foreløpige rammene og at det er lagt inn justering for lokale lønnsforhandlinger.

Planlagte årsverk ligger mellom 116 og 124 stillinger i perioden. Økningen fra 2016 til 2017 skyldes i hovedsak en stor økning i rekrutteringsstillinger.

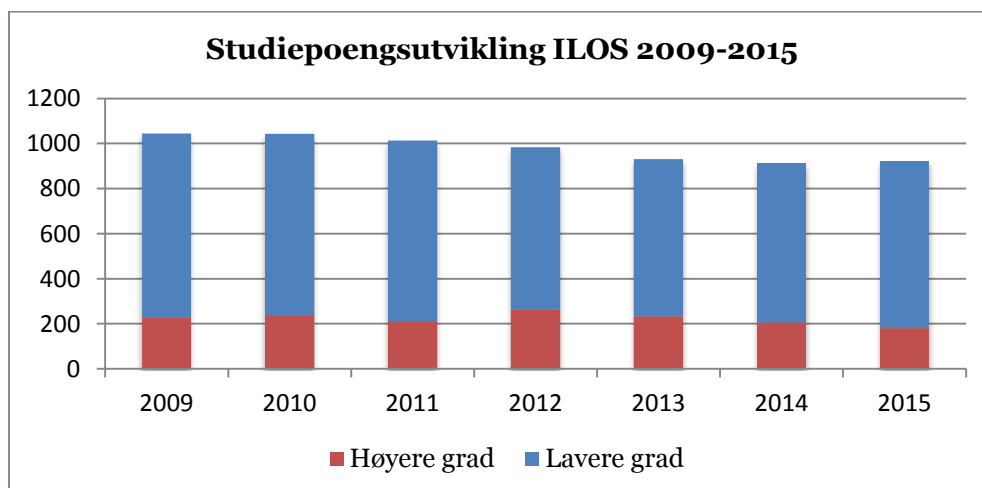

De nye rammene, slik de nå foreløpig er lagt frem, skaper store og nye utfordringer for instituttet. Samtidig forsterker de nye rammene tendensene vi har sett over en viss tid, nemlig at instituttet har stagnert økonomisk pga. manglende nye eksternfinansierte prosjekter, noe som gjør at vi får færre inntekter. Dette, kombinert med manglende studiepoengsinntjening, gjør at situasjonen fremover blir vanskelig for instituttet. Instituttet er stort og undervisningsintensivt, og når vi ikke lykkes med å øke studiepoengproduksjonen mer enn vi gjør, får dette store konsekvenser. Det er positivt med en liten økning for 2015, og lederteamet tror at dette er et resultat av de endringene instituttet har gjort på studiesiden, både for bachelor- og masterstudiene.

Utvikling i resultatenelementene ved instituttet

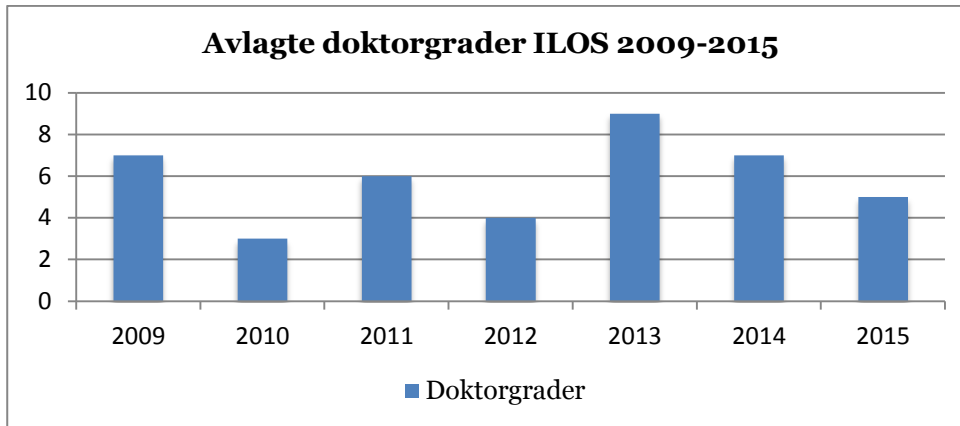
Instituttet mottar midler blant annet på bakgrunn av utviklingen i sentrale resultatkomponenter innen studier og forskning. Nedenfor følger en oversikt over utviklingen i disse de siste årene. Midler tildeles etter et treårig gjennomsnitt for å redusere effekten av midlertidige svingninger samtidig som utviklingstrekk opprettholdes fullt ut. Alle tall i oversiktene er basert på tall fra Database for høyere utdanning (DBH), som er den samme kilden Kunnskapsdepartementet og UiO fordeler midler etter.

Avlagte studiepoeng er det klart tyngste resultatenelementet i budsjettet. ILOS har hatt en synkende trend fra 1044 poeng i 2009 til 914 poeng i 2014. I 2015 har nedgangen snudd til en ørliten økning.

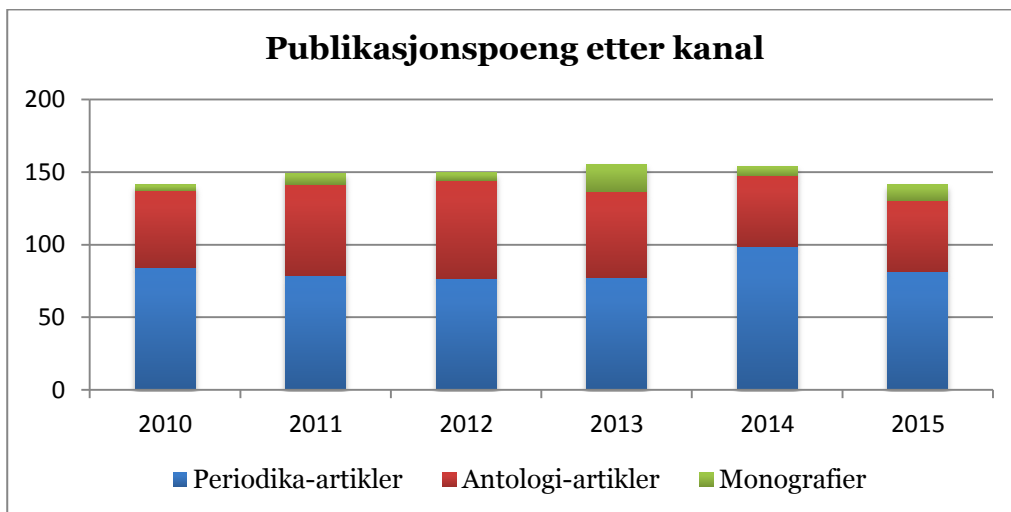

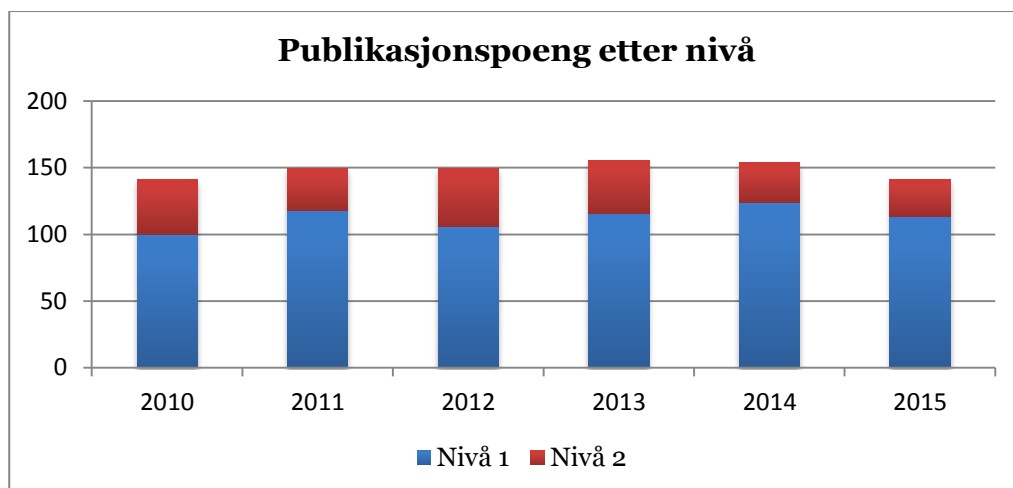
Den resultatbaserte forskningskomponenten består av eksterne midler fra NFR og EU, avlagte doktorgrader og publiseringspoeng. Nedenfor følger en oversikt over doktorgrader og publiseringspoeng.

ILOS har hatt en utvikling som stort sett har gått opp og ned med et foreløpig toppnivå i 2013. Etter det har det vært en reduksjon de to siste årene.

Antallet publikasjonspoeng hadde en jevn økning fra 2009 til 2013-2014 før vi fikk en liten nedgang i 2015, og tilbake til samme nivå som i 2009.

Regnskap

De to tabellene nedenfor viser 1) regnskapet for 2015, og 2) regnskapet for 2. tertial 2016 sammenlignet med samme periode i 2015. Begge tabellene viser kun basisregnskapet. Eksterne prosjekter er altså ikke inkludert.

Regnskapet for 2015 viste et overskudd på 18 mill. kroner. Dette var en bedring fra 2014 da det var et overskudd på 11,1 mill.

ILOS – regnskap 2015	
Inntekter	-96 282 242
Personalkostnader	84 756 361
Driftskostnader	5 558 519
Investeringer	948 504
Nettobidrag fra eksterntfinansierte prosjekter	-1 859 367
Prosjektavslutning	-13 272
Overført fra i fjor	-11 154 209
Resultat	-18 045 707

Juliregnskapet for 2016 sammenlignet med 2015 viser en resultatforbedring på nesten én million. Inntektene i 2016 er mer enn 4 millioner lavere enn i 2015. I tillegg er personalkostnadene 2,6 millioner høyere i 2016.

ILOS	Juli 2015	Juli 2016
Inntekter	-54 884 683	-50 634 027
Personalkostnader	44 697 884	47 342 508
Driftskostnader	2 457 558	2 432 511
Investeringer	732 982	247 587
Nettobidrag fra eksterntfinansierte prosjekter	-899 110	-1 258 887
Prosjektavslutning	-13 273	8 194
Overført fra i fjor	-11 154 209	-18 045 707
Resultat	-19 062 850	-19 907 821

Til diskusjon:

Lederteamet ønsker at instituttstyret diskuterer hvilke tiltak som må gjøres for å bedre instituttets økonomiske situasjon slik at vi reagerer på den negative prognosen i tide. Elementer som bør diskuteres er:

- **Drifts- og forskningsmidler**

Som vedlegg 1 på neste side viser, har instituttet de siste årene et større underforbruk av både drifts- og forskningsmidler. Dersom vi reduserer driftsmidler fra 10 000,- til 5 000,- (for en 100 % stilling), vil vi kunne få et forbedret resultat i langtidsperioden.

Forskningsmidler: instituttets ansatte har de siste årene kunnet søke om store midler til forskning. Som vedlegg 1 viser, har vi også her hatt et større underforbruk.

- **Stillingsplaner**

Det er begrenset hvor mange stillinger instituttet vil kunne ansette i fremover. Samtidig er det slik at instituttet har vært gjennom et generasjonsskifte og vil få få avganger i tiden som kommer. Det er derfor ikke det samme store behovet for nye stillinger i de kommende årene.

Hvis vi skal ansette flere de neste årene, i hvor høy grad bør rent økonomiske indikatorer brukes til å prioritere mellom stillinger?

Til dette ønsker lederteamet også å diskutere gjeldende stillingsplan. Det er per september 2016 lyst ut og/eller tilsatt i 8 av 10 stillinger. Lederteamet ønsker å få styrets mening om stillingene rangert som nr. 9 og 10 (fransk språk og allmenn litteraturvitenskap) i lyset av de nye økonomiske realitetene.

Vedlegg 1:**Oversikt over budsjetterte og ubrukte midler avsatt til vitenskapelig ansatte ved ILOS i perioden 2011-2015.**

Alle tall i tusen.

ÅR	2011		2012		2013		2014		2015	
	budsjettert	ubrukt	budsjettert	ubrukt	budsjettert	ubrukt	budsjettert	ubrukt	budsjettert	ubrukt
Driftsmidler	750	90	750	162	900	241	940	345	1100	180
Forskningsmidler	350	33	350	222	500	83	600	388	800	498
Småforsk	1193	16	1244	93	1147	102	1138	21	1089	8
Andre midler ¹	0	0	0	0	0	0	140	24	1695	816
SUM	2293	139	2344	477	2547	426	2818	778	4684	1502

¹ Andre midler: i 2014 og 2015 er dette midler i kategorien «Annen faglig aktivitet» (i stor grad søknader sendt direkte til adm.leder, til gjesteforelesninger og annet) samt digitale midler overført fra fakultetet.